

Protocol, op 16 november 1966 te Parijs tot stand gekomen, houdende wijziging van artikel 4 van het op 22 november 1928 te Parijs ondertekende Verdrag betreffende internationale tentoonstellingen

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 5 juni 1968.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 5 juli 1968.

's-Gravenhage, 4 juni 1968.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 64, juncto artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrengte hierbij de tekst en de vertaling in het Nederlands van het op 16 november 1966 te Parijs tot stand gekomen Protocol houdende wijziging van artikel 4 van het op 22 november 1928 te Parijs ondertekende Verdrag betreffende internationale tentoonstellingen (*Trb.* 1967, 121) ¹⁾ over te leggen.

Een toelichtende nota bij dit protocol gelieve u hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het protocol alleen voor Nederland gelden.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
DE JONG.

Toelichtende nota

Het Verdrag van 22 november 1928 nopens Internationale Tentoonstellingen (*Stb.* K 416) bevat een aantal voorschriften en bepalingen inzake de aard en de veelvuldigheid van deze manifestaties, de verplichtingen van uitnodigende en deelnemende landen en de te verlenen bekroningen. Een Internationaal Tentoonstellingsbureau, gevestigd te Parijs, is belast met het toezicht op de uitvoering van het verdrag.

Nadat bij Protocol van 10 mei 1948 de artikelen 2, 3 en 4 van het verdrag een wijziging hadden ondergaan, is het Koninkrijk toegetreden. Het gewijzigde verdrag geldt, behalve voor Nederland, nog voor ruim dertig landen in en buiten Europa.

Artikel 4 van het gewijzigde verdrag regelt de frequentie van de tentoonstellingen. Deze worden, naast speciale tentoonstellingen, die betrekking hebben op een enkele tak van produktie of wetenschap (bijv. elektriciteit, atoomenergie), verdeeld in twee categorieën, te weten de algemene tentoonstellingen welke voor de uitnodigende landen de verplichting meebrengen tot het bouwen van een nationaal paviljoen, en die waarvoor de bouw van zulk een paviljoen niet is toegestaan. Voorts werd de wereld verdeeld in drie zones: Europa, de beide Amerika's en de rest van de wereld. Op basis van deze categorieën en zones is vervolgens de frequentie geregeld.

De regeling werkte aanvankelijk niet onbevredigend. Gedurende de laatste jaren liep evenwel de belangstelling van het internationale zakenleven voor beide categorieën van algemene tentoonstellingen terug, aangezien enerzijds andere media tot presentatie van produkten, vindingen, e.d. niet minder doeltreffend en wel minder kostbaar bleken, en anderzijds nationale en internationale jaarbeurzen, die wegens hun commerciële karakter niet onder de regels van het verdrag vallen, een belangrijke rol gingen spelen. Ook voor Nederland is de directe exportbevorderende betekenis van internationale tentoonstellingen aanmerkelijk afgenomen.

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Bovendien stelden de voorbereiding en de inrichting der manifestaties zowel aan het organiserende land als aan de deelnemende landen gaandeweg steeds zwaardere eisen, terwijl daar geen feitelijke vergemakkelijking tegenover stond van de beslissing om aan een tentoonstelling niet deel te nemen.

Met het oog hierop is door het Protocol van 1966 wederom een wijziging in artikel 4 van het verdrag aangebracht. De nieuwe tekst handhaaft de indeling in categorieën, maar de zone-indeling vervalt, zodat het niet langer toegestaan is twee jaar na een tentoonstelling van de eerste categorie wederom zulk een tentoonstelling – maar dan in een andere zone – te houden. Soortgelijke beperkingen der frequentie zijn toegepast op het houden van tentoonstellingen van de tweede categorie. In feite betekenen zij, dat tentoonstellingen van beide categorieën eerst zes, respectievelijk vier jaar na een voorafgaande kunnen worden gehouden.

Het protocol voorziet in een reële behoefte. Door de toepassing van de nieuwe regeling zullen de financiële lasten die grote internationale tentoonstellingen zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven met zich brengen, kunnen worden gereduceerd. Dit moge blijken uit het feit, dat voor de Wereldtentoonstelling van Montreal een bedrag van twaalf mln. gulden

op de Nederlandse begroting moest worden geplaatst, terwijl nog onder vigeur van het Protocol van 1948 rekening wordt gehouden met een deelname aan de algemene tentoonstelling in Osaka in 1970. Indien bij de vaststelling van laatstgenoemd jaar het onderhavige protocol reeds in werking zou zijn getreden, zou men de tentoonstelling van Osaka eerst in 1973 hebben mogen houden.

Overigens willen ondergetekenden niet verhehlen, dat de thans getroffen regeling nog steeds een grotere frequentie mogelijk maakt dan zij wenselijk achten. Zij ondersteunen dan ook doelbewust de in het kader van het Internationaal Tentoonstellingsbureau aangevatte voorbereidingen tot een algehele herziening van het verdrag, die mede op andere punten een aanpassing bij de gewijzigde omstandigheden zal behelzen. Zij verwachten, dat het thans ter goedkeuring liggende protocol een interimkarakter zal hebben.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.

De Minister van Economische Zaken a.i.,
DE JONG.